

2002'den beri 12 yıldır iktidarda bulunan AKP, biri geçen yılın Haziranındaki Taksim Direnişi, diğeri ise 17 Aralık 2013'te ortalığa saçılan rüşvet ve yolsuzluk belgeleriyle kendisi için zor bir döneme girdi. AKP karşıtları daha Taksim direnişini yorumlarken "AKP'nin yıkılışı başladı" diyen yazılar yazdık. Hele 17 Aralık'tan sonra hükümetin ömrünü tamamladığını, bundan sonra artık iktidarda tutunamayacağını düşünüyoruz.

17 Aralık'ın hemen ertesinde Başbakan, Karadeniz bölgesine gitti. Ünye, Fatsa ve Ordu'da, meydanlara toplanmış kalabalıklara seslendi ve canhıraş bir sesle kendilerine kurulan komplolardan söz etti. Bilmem dikkat ettiniz mi, kendisine tezahürat yapanların ön sıralarında kadınlar bulunuyordu. Kadın sesleri bir araya gelmiş ve bütün Türkiye'ye başbakanın arkasında olduklarını haykırıyorlardı! Tamamına yakını başörtülü olan bu kadınlar belli ki köylerden gelmişlerdi ya da şehrin yoksul mahallelerinden toplanmışlardı.

Bu gibi mitinglerin öncesinde parti teşkilatı, partili belediyeler harekete geçer, başkanlarına mahcup olmamak ve onun gözüne girmek için kalabalıkları meydanlara toplama konusunda her türlü imkânı kullanırlar. AKP mitinglerinde de bu durum her zaman görülmüştür. Fakat bu mitinglere gidenlerin ve şimdi Ünye, Fatsa, Ordu'daki miting alanlarına gelenlerin buralara ellerine para verilerek ve arabalara doldurularak toplandığını söylemek doğru olmaz. Ülkenin okumuş, iyi bir iş sahibi ve büyük kentlerde yaşayanlarının nefretine rağmen Başbakan, bütün bu olan bitenlere rağmen seçmenlerin önemli bir kısmı tarafından seviliyor. Bu durum, zaten son yapılan seçim anketlerinde de ortaya çıkıyor. AKP oylarında önemli bir azalış olmamış. Neden?

Sebeup, refahın yaygınlaşması

Bunun yanıtını doğru olarak veremeyen hiç kimsenin siyasette başarıya ulaşması mümkün değildir. Daha 12 Haziran 2011 genel seçimlerinden sonra sonuçları yorumlayan bir yazı yazmış ve AKP'nin, oyların yarısını almasını on yıllık ekonomik göstergelere dayandırmıştım. Ekonomistlerden de okuduğumuza göre, bu süre içinde halkın alım gücü yüzde 30'un üstünde, dolayısıyla toplumsal refah gözle görülür bir biçimde artmıştı. Bundan en çok yararlananlar, özellikle köylü ve şehirlerin yoksul kesimleriydi. Hükümet, çeşitli ekonomik önlemlerle bu kesimleri memnun etmiş ve bunlar sayesinde seçimlerde oylarını kademeli olarak artırmıştı. Ordu ilinde 2011 seçim sonuçları, Ordu merkez ve sahil kesimlerde AKP oylarının yüzde 50'ler civarında olduğunu, köylü nüfusun hâkim olduğu yükseklerle çıktıkça belirgin biçimde artmış olduğunu gösteriyor. Ordu Merkez'de 51 olan AKP oyları, Fatsa'da 55,5, Kabataş'ta ve Ünye'de 68, Çatalpınar'da 77, Korgan'da 80, Kumru'da 82'ye çıkıyordu (Ordu il genelinde 60)

2002'den sonraki refah artışı kent merkezlerinde yaşayan orta gelirli sınıflar, taşradakiler kadar hissetmediler. Onların yaşadığı yerlerde yollar daha önce asfaltlanmış, büyük alışveriş merkezleri daha önceden dikilmişti. Onların çocukları zaten okula gidiyordu. Kadınları çalışma hayatına atılmışlardı. Özel arabaları ve evleri vardı. Bir kısmı tatillere gidebiliyorlar, kendi yazlıklarında kalabiliyorlardı. Fakat özellikle köylüler için bunların çoğu yeni nimetlerdi. Bu dönemde köylerde daha çok nüfus, sosyal güvenlikten yararlanmaya başladı. Sağlıkta köylüler, hayal edemeyecekleri imkânlarla kavuştular. Hastaneye erişim kolaylaştı. Doktorlar haftada bir köylere gidiyor, ilaçlar eczacılar tarafından köylülerin ayağına götürülüyordu. Köylerde bakıma muhtaç yaşlı ve hasta çok kişi bulunur. AKP iktidarı döneminde hem hastalara, hem de onların bakıcılarına köydeki ölçülere göre oldukça yüksek para ödenmeye başlandı. Gelişen inşaat sektöründe birçok köylü, işçi olarak çalışmaya başladı, bunların eline para geçti. Taşımali eğitim yaygınlaştı ve zorunlu 12 yıllık eğitimden ötürü lise öğrencilerini de kapsadı. Okuyan çocukların annelerine para bile verildi. Bu kesimler, AKP hükümetinin muhafazakâr bir toplum yaratmak için yaptığı uygulamaları önemsemediler. Hoşlarına gitmese bile bazı uygulamalarına tahammül ettiler.

Bütün bu uygulamalar, AKP'ye yoksul kesimlerde büyük bir destek kitlesi yarattı. Bu kitlenin ne özgürlüklerin kısıtlanmasından, ne de ekonomik yolsuzluklardan memnun olduğu ileri sürülebilir. Ancak onlar için öncelikli olan ekonomik refah göstergelerinin korunmasıdır. Bundan sonra da aynı ekonomik imkânlardan yararlanıp yararlanamacağını düşünüyor ve herhalde (her şeye rağmen) AKP'nin iktidarda kalmasını istiyorlar. Fakat nüfusun büyük bir kısmı yüksek öğrenimli, orta ve üst gelir düzeyine sahip Ankara Çayyolu'nda yaşayanlar öyle mi? AKP'nin oyları burada yüzde 15'i geçmiyor.

Kadınların gönlünü kazanmak

Muhalefetin bir kısmının fark etmediği ve kabul de etmediği bu durum, Kemal Kılıçdaroğlu tarafından 2011 Haziran seçimlerinden önce fark edilmiş bulunuyordu. Onun ilan ettiği CHP programında belli bir gelir düzeyinin altındaki her aileye ayda 600 lira verileceği vaat edildi. Bu vaat, her halde fazla etkili olmadı ki CHP oylarında umulan oranda bir gelişme olmadı. Yoksullar bu değerdeki bir sosyal yardımı zaten çeşitli yollarla alıyorlardı. (Kömür, yiyecek yardımı vb) Ancak, kitleleri ikna etmek için gene de onlara söz verileceklerin başında ekonomik refah gelir. Bu gerçekten kaynaklanmış olmalı ki CHP son seçim kampanyasına başlarken üç kavramı slogan haline getirdi: Varlık, Birlik ve Özgürlük. "Varlık", anladığımızı göre refah anlamında kullanılmıştır ve en başa alınmıştır.

KONUYA BİR DE ÖTEKİ TARAFTAN BAKMAK

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 05 Şubat 2014 11:25 -

Zaten politika denen şeyin esası, toplumsal zenginliği bölüşme yarışıdır. İngiltere’de parlamentoculuğun ortaya çıkışı, soyluların, kralın vergi koyma hakkını kısıtlamasından doğmuş değil midir? Her sınıf, her zümre, bu bölüşümde kendisine daha büyük pay verilmesini ister. Yapılan siyasi programların esası budur. Politika yapmak eskiden zenginlerin işiydi. Şimdi ise kentli-köylü, okumuş-cahil, zengin-yoksul her yetişkinin bir oyu var. Kent yoksulları ve köylüler, parti kuramazlar, radyo ve televizyona, gazeteye sahip olamazlar, değil şirket ve holdingler kurmaları, bir tüketim kooperatifi kurmaları bile bu serbest piyasa ekonomisinde imkânsız hale gelmiştir. Politikada belirleyici ve etkin olan bugün de varlıklılardır. Yoksulların politikaya katılmaları hemen hemen seçimde sandığa gidip oy vermekle sınırlıdır. Bir de meydanlarda kalabalık teşkil edip partilere destek verme imkânları vardır. Ancak bu güç küçümsenmemelidir. Şimdi muhalefet acilen ve acilen bu kesimin refahı için programlar yapmak ve buna onları inandırmak zorundadır. Türkiye’nin diğer sorunlarının altından kalkmak da bu kesimlerin desteğini almakla mümkün olacaktır.

Türkiye’de AKP’ye alternatif yurtsever ve halkçı bir siyaset ne zaman iktidar olabilecektir? Ünye, Fatsa, Ordu’da ve tabii bütün ülkede, AKP mitinglerinde attıkları destek sloganları ekranlardan duyulan yoksul kadınların gönlünü kazandığı zaman. Neden özellikle erkeklerin değil de kadınların? Çünkü evin, çocukların, hastaların, ineğin, dananın, tarlanın, bahçenin bütün yükünü onlar çeker.